

හසන්, හුසෙන් රළියල්ලාහු අන්හුමා

නබි සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණන්ගේ දියණිය වන ෆාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියගේ හා බැනා වන අලි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ පූර්ව පුත්‍රයෝ මොවුහු දෙදෙනා ය. මොවුන් ඉපදුණු වහාම එළුවන් දෙදෙනකු අකිකා දී නබිතුමාණෝ හසන්, හුසෙන් යන නම් තැබූහ. මේ දෙදෙනා කෙරෙහි ම නබිතුමාණෝ දයාවත්, සෙනෙහසත් දැක්වූහ.

නබිතුමාණන් සලාතයේ යෙදී සිටින විට පවා කුඩා වියේ සිටි මොවුහු දෙදෙනා නබිතුමන්ගේ පිටේ නැග සෙල්ලම් කළහ. නබිතුමා ද මොවුන් දෙදෙනාට බොහෝ සේ ආදරය කළේ ය. මොවුන්ට දැනුම හා යහගුණාංග නබිතුමන් විසින් ම ලබා දෙන ලදී. මේ දෙදෙනා පිළිබඳ එක් අවස්ථාවක නබිතුමාණෝ, “මේ දෙදෙනා මේ ලොවේ ඇති “රෙරයාන් මල් දෙකකි” යනුවෙන් පැවසූහ. තවත් අවස්ථාවක “ස්වර්ගයේ යෞවනයන්ගේ නායකයා” යනුවෙන් ද වර්ණනා කරනු ලැබූහ. “මම මේ දෙදෙනාට ම ප්‍රිය කරමි. නුඹ සැමත් මොවුන් දෙදෙනාට ප්‍රිය කරන්න” යනුවෙන් පවසා ඇත.

හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා

අලි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාට හා ෆාතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියට දාව උපන් පළමු පුතණුවන් වන්නේ මොහු ය. හිජ්රි 3වන වර්ෂයේ රමලාන් මස මෙතුමා උපත ලැබුවේ ය.

මෙතුමා බොහෝ ඉවසිලිමත් අයකු හා දානපතියෙකු ලෙස ඉස්ලාමීය යහගුණාංගවලින් පරිපූර්ණ ව ජීවත් වූවේ ය. තම පියාණන් වූ අලි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් ගෙන් පසු කලීෆා ධුරයට පත්වූයේ මෙතුමා ය. එතුමා මාස 6ක් පමණ කෙටි කාලයක් පාලනයේ නිරත විය. එවිට මුආවියා රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් පාලනය අත්පත් කර ගැනීමට සේනාවන් සමඟ පැමිණි විට යුද්ධයකට නොගොස් සමාදාන ගිවිසුමක් ඇති කර ගෙන මුආවියා රළියල්ලාහු අන්හු තුමාට පාලනය ලබා දුන්නේ ය. මෙයින් මුස්ලිම්වරු එකමුතු වූහ. හිජ්රි 41 දී සිදු වූ මේ සිදුවීම ඔස්සේ තමන්ගේ මේ පුතාගෙන් මුස්ලිම්වරුන්ගේ දෙකොටසක් අතර එකමුතුකමක් ඇති වේ. යනුවෙන් නබි සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණන් පැවසූ වදන ස්ථිර ව සිදුවූයේ ය.

එක් අවස්ථාවක පුද්ගලයෙකු තමන්ට දිර්හම් 10,000 රිදී කාසි ලබා දෙන මෙන් අල්ලාහ්ගෙන් ප්‍රාර්ථනා කරමින් සිටින විට එය සවනට වැටුණු හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා වහා නිවසට ගොස් දිර්හම් 10,000 රැගෙන විත් ක්‍රයාග කළේ ය. එතුමා උදවු පැතු කෙනෙකුට කිසි විටකත් නැහැ,බැහැ යනුවෙන් පවසා නැත. කෙනෙකුගේ වත්තක් මිල දී ගත් පසු විකිණූ තැනැත්තාට යළිත් පහසුකම් ලැබී යළිත් එම වත්ත ඉල්ලුවිට එවෙලේ ම ඔහුට එය ලබා දීමේ උතුම් සිතක් තිබෙන කෙනෙකු ලෙස ජීවත්වූවේ ය. මදීනාවේ සිට මක්කාවට සැතපුම් 300ක් පමණ දුරින් ඇවිදීමින් කෘබාව තවාග් කරන කෙනෙකු ලෙස ජීවත් වූවේ ය.

මෙතුමා එක් ද්‍රෝහියකු විසින් වස පොවා මරණයට පත් කරනු ලැබිණි. වස පොවන විට ඇති වූ වේදනාව ගැන හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමන්ගෙන් ඇසූ හුසේන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් තමන්ගේ සහෝදරයාගේ දැස බලා “ඔබ කාව ද අවිශ්වාස කරන්නේ” යනුවෙන් විමසී ය. එවිට “ඔහු ඇයි අහන්නේ?” යනුවෙන් විමසී ය. “ඔහු මැරීමට” යනුවෙන් හුසේන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා පැවසී ය. එවිට හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා “මා

සිතන අන්දමින් වස පොවපු කෙනා ඔහු නම් අල්ලාහ් ඔහු බලාගනියි.” මම සිතන කෙනා ඔහු නොවේ නම් නිරපරාදේ මා නිසා යමෙකු මරණයට පත්වනු දැකීමට මම අකමැතියි.’ යනුවෙන් පැවසී ය. මෙතුමාණන් හිජ්ර් 49 වර්ෂයේ තම 46 වැනි වියේ මදීනාවේ වඟාත් විය.

හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා

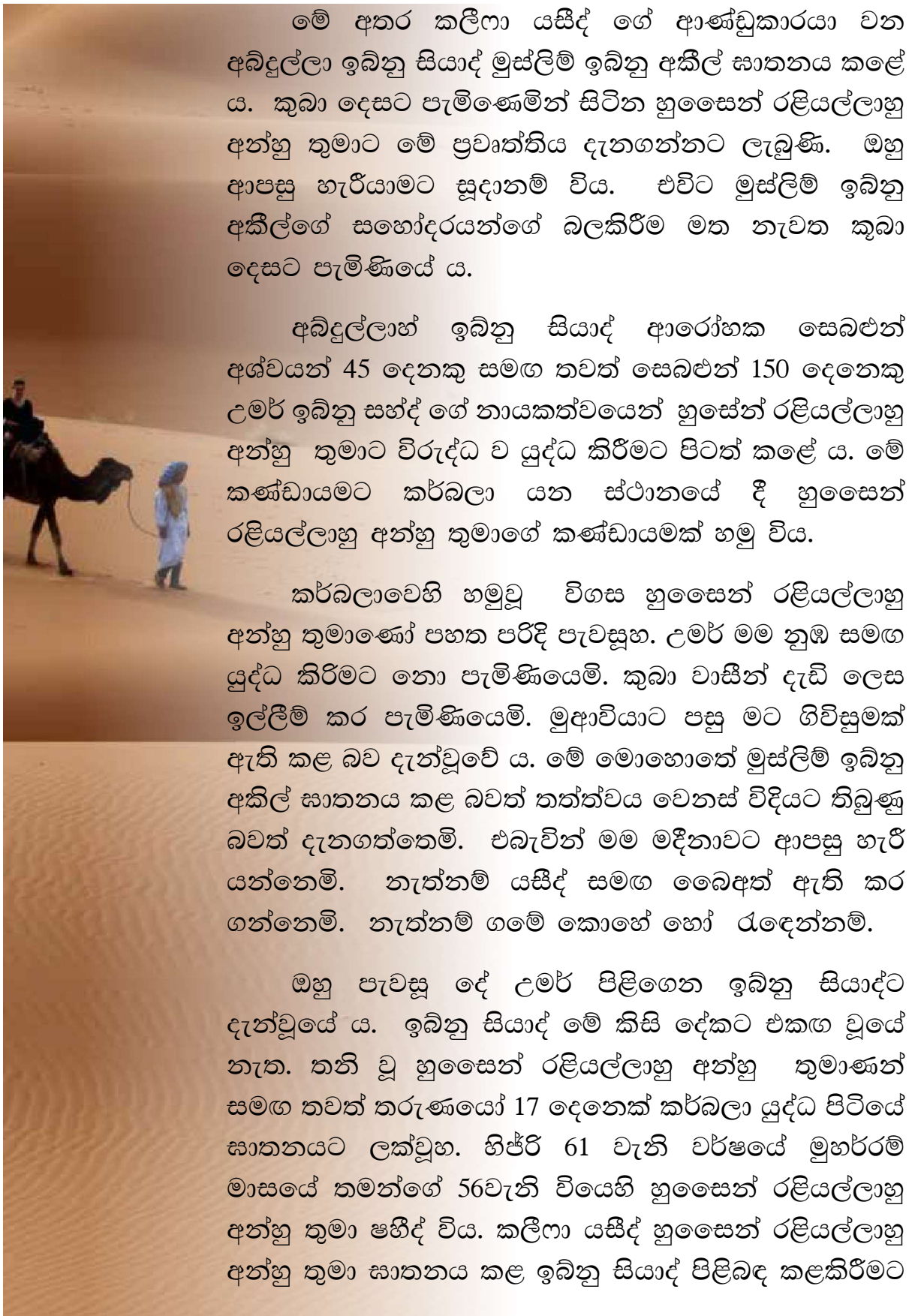
අලි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ ද, ආතිමා රළියල්ලාහු අන්හා තුමියගේ ද පුතණුවන් වන හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ සහෝදරයෙකු වන හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා හිජ්ර් 4 වන වර්ෂයේ ඡන්බාත් මාසයේ මදීනාවේ උපත ලැබී ය.

හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා තම පියාණන් කුබාවට යන තෙක් ම ඔහු සමඟ මදීනාවේ ම සිටියේ ය. ජමල් යුද්ධය, සිෆ්ෆින් යුද්ධය, නහර්වාන් යුද්ධය යනාදී යුද්ධවලට සහභාගි වූයේ ය.

පියාණන් වූ අලි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් ඝාතනය වූ පසු හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා සමඟ ම සිටියේ ය. හසන් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් කිලාෆතය අත්හැරීමෙන් පසු ඔහු සමඟ මදීනාවට හැරී ගියේ ය. ඉන්පසු ඔහු මක්කාවට ගියේ ය.

එවිට මුආවියා රළියල්ලාහු අන්හු තුමා මරණයට පත් වී තම පුතණුවන් වූ යසීද් රළියල්ලාහු අන්හු කලීෆා ධුරයට පත් වී සිටියේය. ඉරාකය, කුෆා වාසිහු යසීද්ගේ පාලනයට විරුද්ධ වූහ. මොවුහු හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් කලීෆා ධුරයට පත්කිරීමට ගිවිසුමක් ඇතිකර ගන්නා බව පවසා ඉරාකයට පැමිණ පාලනයෙහි නිරත වන ලෙස ඉල්ලා සිටියහ.

මෙම ඉල්ලීම පිළිගත් හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා තත්ත්වය පිළිබඳ දැනගැනීමට තමන්ගේ බාප්පාගේ පුතා වන මුස්ලිම් ඉබ්නු අකිල් ඉරාකයට යැව්වේ ය. එහි දී දහස්ගණන් ජනයෝ හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා වෙනුවෙන් මුස්ලිම් ඉබ්නු අකිල් වෙත ගිවිසුමක් ඇති කර ගත්හ. යහපත් තත්ත්වයක් කුබා හි පැවැති හෙයින් හුසෙය් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණෝ කුබා දෙසට පැමිණියහ.

මේ අතර කලීෆා යසීද් ගේ ආණ්ඩුකාරයා වන අබ්දුල්ලා ඉබ්නු සියාද් මුස්ලිම් ඉබ්නු අකිල් ඝාතනය කළේ ය. කුබා දෙසට පැමිණෙමින් සිටින හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාට මේ ප්‍රවෘත්තිය දැනගන්නට ලැබුණි. ඔහු ආපසු හැරීයාමට සූදානම් විය. එවිට මුස්ලිම් ඉබ්නු අකිල්ගේ සහෝදරයන්ගේ බලකිරීම මත නැවත කුබා දෙසට පැමිණියේ ය.

අබ්දුල්ලාහ් ඉබ්නු සියාද් ආරෝහක සෙබළුන් අශ්වයන් 45 දෙනකු සමඟ තවත් සෙබළුන් 150 දෙනෙකු උමර් ඉබ්නු සහ්ද් ගේ නායකත්වයෙන් හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාට විරුද්ධ ව යුද්ධ කිරීමට පිටත් කළේ ය. මේ කණ්ඩායමට කර්බලා යන ස්ථානයේ දී හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ කණ්ඩායමක් හමු විය.

කර්බලාවෙහි හමුවූ විගස හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණෝ පහත පරිදි පැවසූහ. උමර් මම නුඹ සමඟ යුද්ධ කිරීමට නො පැමිණියෙමි. කුබා වාසින් දැඩි ලෙස ඉල්ලීම් කර පැමිණියෙමි. මුආවියාට පසු මට ගිවිසුමක් ඇති කළ බව දැන්වුවේ ය. මේ මොහොතේ මුස්ලිම් ඉබ්නු අකිල් ඝාතනය කළ බවත් තත්ත්වය වෙනස් වීදියට තිබුණු බවත් දැනගත්තෙමි. එබැවින් මම මදිනාවට ආපසු හැරී යන්නෙමි. නැත්නම් යසීද් සමඟ බෙෙඅන් ඇති කර ගන්නෙමි. නැත්නම් ගමේ කොහේ හෝ රැඳෙන්නමි.

ඔහු පැවසූ දේ උමර් පිළිගෙන ඉබ්නු සියාද්ට දැන්වූයේ ය. ඉබ්නු සියාද් මේ කිසි දේකට එකඟ වූයේ නැත. තනි වූ හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් සමඟ තවත් තරුණයෝ 17 දෙනෙක් කර්බලා යුද්ධ පිටියේ ඝාතනයට ලක්වූහ. හිජ්රි 61 වැනි වර්ෂයේ මුහර්රම් මාසයේ තමන්ගේ 56වැනි වියෙහි හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා ෂහීද් විය. කලීෆා යසීද් හුසෙය්න් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා ඝාතනය කළ ඉබ්නු සියාද් පිළිබඳ කළකිරීමට

පත්වූ අතර ඉතා වේදනාවෙන් ඔහුට ශාප කළේ ය. පසු ව ඉතිරිව සිටි
හුසෙත් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ පවුලේ අය තමන්ගේ මාලිගාවේ රඳවා
ගෙන ආහාර පාන ලබා දෙමින් උදවු උපකාර කරමින් මදිනාවට යැව්වේ ය.

ඉමාම් හුසෙත් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් තමන්ගේ සහෝදර හසන්
රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් සේ ම නොයෙකුත් විට මක්කාවට පයින්
ගොස් කෑබාව තවාග් කළේ ය . නිශ්ශබ්දතාව, වාම් බව, දුගී බව, එඩිතර බව,
සත්‍යවාදී යහගුණාංගවලින් යුත් හුසෙත් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන්ගේ
ජීවිතය තුළ බොහෝ ඉගැන්වීම් තිබේ. ඒවා ඉගෙනීමෙන් නොනැවතී
එතුමාගේ යහපත් ගුණාංග පිළිපදිමින් ජීවත් වෙමු.

අභ්‍යාස

කෙටි පිළිතුරු ලියන්න.

1. හසන් රළියල්ලාහු තුමාණන්ගේ උපන් දිනය සඳහන් කරන්න.
2. හුසයින් රළියල්ලාහු තුමාණන් ඡහිද් වන විට වයස කීය ද ?
3. හසන්, හුසයින් රළියල්ලාහු අන්හුමා යන දෙදෙනා අතර තිබූ
හොඳ ගුණාංග 5ක් ලියන්න.
4. මෙම දෙදෙනා පිළිබඳ නබි සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණන්
කියූ හදිස් 2ක් සඳහන් කරන්න.